

Αλγόριθμος Πρωτοβάθμιας Αντιμετώπισης Ανθεκτικής σε Θεραπεία Αναφυλαξίας (Refractory Anaphylaxis) σε Παιδιατρικούς Ασθενείς

Ε. Μπουζιάνη¹, Μ. Πασιώτη¹, Ε. Μανουσάκης¹, Π. Ξεπαπαδάκη¹, Ν.Γ.Παπαδόπουλος¹

1Μονάδα Αλλεργιολογίας, Β' Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, ΓΝΠ «Π&Α Κυριακού»

ΣΚΟΠΟΣ: Η δημιουργία αλγορίθμου για την αντιμετώπιση της ανθεκτικής αναφυλαξίας (μη βελτίωση κλινικής εικόνας μετά από 2 δόσεις ενδομυϊκής επινεφρίνης στην ενδεδειγμένη για τον ασθενή δόση), σε παιδιατρικούς ασθενείς, μετά από συστηματική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας.

ΥΛΙΚΟ – ΜΕΘΟΔΟΙ: Αναζητήθηκαν οδηγίες επίσημων φορέων και άρθρα στις βιβλιογραφικές βάσεις PubMed, PubMedCentral, Google Scholar και Scopus, στην Αγγλική γλώσσα με τις λέξεις κλειδιά: “refractory anaphylaxis”, “children” και “pediatric”. Συμπεριλήφθηκαν άρθρα που αφορούσαν και ενήλικες ασθενείς. Για την εύρεση της δοσολογίας των φαρμακευτικών ουσιών για παιδιατρικούς ασθενείς, έγινε χειροκίνητη αναζήτηση στη βάση δεδομένων UpToDate.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η αρχική αναζήτηση απέδωσε 276 άρθρα. Μετά από αφαίρεση των διπλοτύπων άρθρων (duplicates) απέμειναν 173 άρθρα και, με βάση το τίτλο και τον τύπο του άρθρου απέμειναν 88 άρθρα. Η ανάλυση των περιλήψεων και του κύριου μέρους των άρθρων απέδωσε 20 άρθρα, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του αλγορίθμου. Ο αλγόριθμος περιλαμβάνει: 1) την κλήση βοήθειας, 2) την απομάκρυνση του εκλυτικού παράγοντα, 3) τη συνεχή μη επεμβατική αιμοδυναμική παρακολούθηση του ασθενούς, 4) την ενδοφλέβια (iv) ή ενδοοστική (io) χορήγηση υγρών, 5) την αργή iv ή io χορήγηση επινεφρίνης σε εφήβους, και 6) μεθόδους υποστήριξης και αντιμετώπισης των λοιπών συμπτωμάτων με βάση το ABC.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ: Παρά την κρισιμότητα της αντιμετώπισης της ανθεκτικής αναφυλαξίας, δεν υπάρχουν αρκετές οδηγίες/αλγόριθμοι ή δεδομένα αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των πρωτοκόλλων αντιμετώπισης στους παιδιατρικούς ασθενείς. Η υποστήριξη του καρδιαγγειακού με χρήση iv/io επινεφρίνης δε συστήνεται σε παιδιά < 12 ετών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Δημιουργήσαμε έναν αλγόριθμο, βασισμένο σε δεδομένα, ως οδηγό για την αντιμετώπιση παιδιών και εφήβων με ανθεκτική αναφυλαξία, εκτός ΜΕΘ. Η αποτελεσματικότητα της προσέγγισης θα αξιολογηθεί προοπτικά με τη μεθοδολογία των μονοπατιών φροντίδας (care pathways).